

Tentamen IW2 12 januari 2010

Opgave 1 (35 punten)

Saar van Beumingen (in 2009 58 jaar) heeft een eenmanszaak. Ze geeft, vanuit twee panden gelegen te Meppel en Zwolle, adviezen aan allerlei basisscholen over leervormen en – methoden. Haar onderneming liep zo goed, dat zij het aantal opdrachten niet meer zelfstandig aan kon. Gelukkig wilde haar dochter Irene (in 2009 30 jaar) haar graag helpen. Irene is per 1 januari 2003 dan ook in loondienst getreden bij haar moeder. Met ingang van 1 januari 2005 is Saar een Vof aangegaan met Irene. De eindbalans van de eenmanszaak zag er op 31 december 2004 als volgt uit:

	BW	WEV		BW	WEV
Onroerende zaak Meppel	100.000	150.000	Kapitaal Saar	95.000	346.000
Onroerende zaak Zwolle	120.000	200.000	Schulden	11.500	11.500
Inventaris	1.500	2.500			
Vorderingen	5.000	5.000			
	226.500	357.500		226.500	357.500

Destijds is overgedragen onder voorbehoud van de stille reserves. Er was geen goodwill. Voor haar toetreding heeft Irene de boekwaarde van de onderneming ingebracht. De afgesproken winstverhouding is 70% voor Saar en 30% voor Irene, nadat de winst is verminderd met een tussen hen afgesproken arbeidsvergoeding en een rentevergoeding over het ingebrachte kapitaal.

In 2006 is de onroerende zaak te Meppel verkocht voor € 190.000 en heeft de Vof de onderneming voortgezet in een huurpand. De boekwaarde van het pand bedroeg op dat moment € 100.000. De jaarwinst over 2006 bedroeg € 225.000 (inclusief de boekwinst op het pand). Saar ontvangt een arbeidsvergoeding van € 40.000 en Irene van € 45.000. Beiden ontvangen over het ingebrachte vermogen een rentevergoeding van 4%. Het kapitaal van Saar bedraagt € 150.000 en dat van Irene € 105.000.

Vraag a (10 punten)

Geef in een berekening de fiscale winstverdeling 2006 tussen beide vennoten weer.

Eind 2009 besluit Saar uit te treden. Saar en Irene besluiten hierbij gebruik te maken van artikel 3.63 Wet inkomstenbelasting 2001. Irene zal de gehele overnamesom schuldig blijven aan Saar. De gebundelde eindbalans van de Vof luidt als volgt:

	BW	WEV		BW	WEV
Onroerende zaak Zwolle	105.000	235.000	Kapitaal Saar	167.000	
Inventaris	3.750		Kapitaal Irene	124.000	
Vorderingen	18.750		Schulden	6.500	
Bank	170.000				
	297.500			297.500	

Vraag b (10 punten)

Bespreek en bereken welke fiscale gevolgen de overdracht van de onderneming van Saar voor haar meebrengt. Ga er bij de beantwoording van de vraag vanuit dat tot het kapitaal van Saar een FOR behoort ter grootte van € 85.000, voor welk bedrag zij een lijfrente bedingt bij Irene.

Vraag c (10 punten)

Bereken, met inachtneming van wat onder vraag b staat, de overnamesom die Irene schuldig blijft aan Saar. Ga hierbij uit van een belastinglatentie op de stille reserves in het pand van 15%.

Vraag d (5 punten)

Geef nu vervolgens de commerciële en fiscale openingsbalans van de eenmanszaak van Irene.

Opgave 2 (35 punten)

Boris Bodder drijft een drukkerij welke gespecialiseerd is in het drukken van bijsluiters en labels van farmaceutische verpakkingen. Zijn resultaten zijn dusdanig dat hij overweegt zijn onderneming in te brengen in een BV. In een bespreking raadt zijn fiscalist hem aan de inbreng geruisloos te laten plaatsvinden. Zijn fiscale balans per ultimo 2008 ziet er als volgt uit:

fiscale balans van Boris			
Pand	350.000	Kapitaal Boris	314.750
Drukmachines	90.000	FOR	150.000
Inventaris	30.000	Egalisatiereserve	60.000
Debiteuren	45.000	Herinvesteringsreserve	38.000
Bank	160.000	Schulden	112.250
	675.000		675.000

Over het jaar 2007 heeft Boris nog een bedrag aan inkomstenbelasting openstaan ter grootte van € 15.342.

Het pand heeft een waarde in het economische verkeer van € 600.000. De werkelijke waarde van de drukk machines bedraagt € 210.000 en de werkelijke waarde van de inventaris is € 20.000. Verder wil Boris zijn FOR omzetten in een lijfrente bij de BV. Een eventuele latente vennootschapsbelastingclaim bedraagt 15%.

Vraag a (10 punten)

Bereken de belaste stakingswinst als Boris zou besluiten de onderneming met afrekening over de dragen aan de op te richten BV. Ga er daarbij van uit dat Boris zoveel mogelijk zijn for wil omzetten in een lijfrente te bedingen bij de op te richten BV.

Vraag b (15 punten)

Geef de berekening van het aandelenkapitaal. Ga daarbij uit van een maximale creditering en een nominale waarde per aandeel van € 1.000.

Vraag c (10 punten)

Geef nu de fiscale en commerciële openingsbalans van de BV.

Opgave 3 (30 punten)

Pieter Hengel (35) en zijn echtgenote Carolien (32) drijven in vof verband een bouwbedrijf. Pieter krijgt een winstaandeel van 60% en Carolien 40%.

Pieter en Carolien hebben twee kinderen (4 en 5 jaar). Omdat zij geen naschoolse opvang voor de kinderen kunnen krijgen besluiten Pieter en Carolien dat zij Dirk zullen vragen voor 20% in de vof te gaan participeren. Pieter zal daartoe 20% van zijn aandeel in de vof overdragen aan Dirk, zodat hij daarna nog participeert voor 40%. De overdracht vindt plaats per 31/12/2009.

Op dat moment vertoonde de balans van de vof het volgende beeld:

fiscale balans van Boris			
Schuren/stallen excl grond	60.000	Kapitaal Pieter	102.000
Grond	50.000	Kapitaal Carolien	68.000
Machines	75.000	Bank	10.000
Debiteuren	15.000	Belastingen	40.000
Liquide middelen	15.000	Overlopende passiva	20.000
Vorraden	25.000		
	240.000		240.000

Overige gegevens:

- De machines hebben een waarde ec. verkeer van € 125.000
- De schuren en stallen hebben een waarde ec. verkeer van € 80.000
- De grond heeft een waarde ec. verkeer van € 100.000
- De waarde van de niet op de balans geactiveerde kweekrechten bedraagt € 60.000

Besloten wordt dat Dirk de over te nemen meerwaarden 'buiten de boeken van de vof om' zal voldoen.

Vraag a (5 punten)

Geef aan wat wordt bedoeld met de zinsnede dat Dirk de meerwaarden buiten de boeken van de vof om zal voldoen.

Vraag b (10 punten)

Bereken de fiscale consequenties van de overdracht voor Pieter.

Vraag c (5 punten)

Geef aan en bereken voor welk bedrag Pieter een stakingslijfrente kan bedingen.

Vraag d (10 punten)

Stel de openingsbalans van Dirk op als nog gegeven is dat Dirk de benodigde gelden voor de overname bij de bank zal lenen.

Standaardantwoorden Tent IW2

Opgave

1

a De winst op verkoop pand bedroeg € 90.000

Verdeling	totaal	Saar	Irene
	90.000,00		
		-	
voorbehouden door Saar	<u>50.000,00</u>	50.000,00	
resteert 70/30	40.000,00	28.000,00	12.000,00
winst totaal	225.000		
winst pand	<u>-90000</u>		
	135.000		
arbeid Saar	-40000	40.000,00	
arbied irene	-45.000		45.000,00
rente Saar 4% van 150.000	-6000	6.000,00	
rente Irene 4% van 105.000	<u>-4.200</u>		4.200,00
70/30	39.800	<u>27.860,00</u>	<u>11.940,00</u>
		151.860,00	73.140,00

b De doorschuiving ex art 3.63 leidt er toe dat Saar geacht wordt de onderneming niet te staken. Dit is alleen anders voor de for.

De winst behaald door deze staking bedraagt dus	85.000,00
af: stakingsvrijstelling ex art 3.79 lid 2	<u>-3.630,00</u>
	81.370,00

ook zal de MKB winstvrijstelling op deze winst van toepassing zijn.

Verder kan Saar ex art 3.129 een bedrag van € 85.000 op haar inkomen in mindering brengen als uitgaaf voor inkomensvoorziening

c **Berekening overname**

overgenomen wordt		
het kapitaal van Saar		167.000
meerwaarden 130.000,00		
100% voor		
Saar	<u>-80.000,00</u>	80.000
70% van	50.000,00	<u>35.000</u>
bruto		282.000
af latentie van 15% over 115.000		<u>-17.250</u>
netto overnamesom		264.750
waarvan in de vorm van een lijfrente		<u>-85.000</u>
restschuld		179.750

d				<i>fisc</i>	en comm erbij	<i>comm</i>
	totaal	Irene zelf 30%	overname			
oz Zw	105.000	31.500	73.500	105.000	115.000	220.000
inv	3.750	1.125	2.625	3.750		3.750
vorderingen	18.750	5.625	13.125	18.750		18.750
bank	170.000	51.000	119.000	170.000		170.000
		<u>89.250</u>	<u>208.250</u>	297.500		412.500
Kapitaal Irene				26.250		124.000
schulden	6.500	1.950	4.550	6.500		6.500
lijfrente verpl				85.000		85.000
latentie						17.250
overnamesom				179.750		179.750
				297.500		412.500

Controle		
fiscaal kapitaal was		124.000
zij koopt bij	115.000,00	
meerwaarden die	<u>-17.250,00</u>	
niet worden uitgedrukt in		<u>97.750,00</u>
kapitaal		26.250,00

Opgave 2

a	Stakingswinst	
	meerwaarde pand	250.000
	meerwaarde machines	120.000
	minder waarde inv	<u>-10.000</u>
		360.000
	vrijval eg res	60.000
	vrijval hir	38.000
	vrijval for	<u>150.000</u>
		608.000
	af: stakingsvrijst 3.79	<u>-3.630</u>
		604.370

b Berekening aandelenkapitaal

vermogen volgens balans	314.750
bij: de for	<u>150.000</u>
	464.750
bij: er 60.000	
hir <u>38.000</u>	
	98.000
stille res /goodw	<u>360.000</u>
	922.750
latentie 15% van 458.000	<u>-68.700</u>
	854.050
af: lijfnet	<u>-150.000</u>
	704.050
creditering bel sch	<u>-15.342</u>
	688.708
afronding 5/105 x 688.708	<u>-24.708</u>
	664.000

	fisc	comm		fisc	comm
pand	350.000	600.000	AK	664.000	664.000
machines	90.000	210.000	verschil	<u>-389.300</u>	
inventaris	30.000	20.000	vermogen	274.700	664.000
debiteuren	45.000	45.000	latentie	0	68.700
bank	160.000	160.000	eg res	60.000	0
			hir	38.000	0
			lijfrente	150.000	150.000
			r/c dga	40.050	40.050
			schulden	<u>112.250</u>	<u>112.250</u>
	<u>675.000</u>	<u>1.035.000</u>		675.000	1.035.000

Opgave 3

a) Indien bij het aangaan van een samenwerkingsverband de overdragende ondernemer voor de meerwaarden in de boeken van de vennootschap zou worden gecrediteerd is volgens de Hoge Raad enerzijds sprake van overdrachtswinst (voor het aan de toetreders overgedragen deel), en anderzijds, voor het niet overgedragen deel sprake van herwaarderingswinst.
Om afrekening over alle meerwaarden te voorkomen kan de overnemer de meerwaarden betalen aan de overdrager buiten de boeken van de vof om. Daarmee wordt voorkomen dat over het niet overgedragen deel van de meerwaarden ook zou moeten worden afgerkend.

b) Voor Pieter betekent de overdracht dat hij een gedeelte van zijn onderneming staakt. De winst behaald met of bij de overdracht bedraagt:

meerwaarde landbouwmachines	50.000
meerwaarde schuren en opstallen	20.000
meerwaarde gronden	50.000
meerwaarde kweekrechten	<u>60.000</u>
	180.000

Dirk zal hier voor 20% in gaan participeren, dus Pieter realiseert
20% van € 180.000 36.000

omdat de overdracht plaatsvindt per 1/1/2009 wordt Pieter (HR) geacht zijn onderneming in 2008 te hebben gestaakt. Op de winst bij dit gedeeltelijk staken komt geen stakingsvrijstelling ex art 3.79

belast deel stakingswinst 36.000

c) Pieter staakt gedeeltelijk zijn onderneming. Op grond van het bepaalde in art 3.129 kan hij dan voor maximaal de door hem genoten stakingswinst een stakingslijfrente bedingen.
De stakingswinst bedraagt € 36.000. Voor dit bedrag bestaat dan een extra ruimte voor het bedingen van een lijfrente.

d) Dirk neemt als het ware 20% van de activa en 20% van de passiva over.

Voor hem is dit 20% van		<u>20%</u>	
schuren en opstallen	80.000	16.000	
landbouwgrond	100.000	20.000	
landbouwmach	125.000	25.000	
voorraden	25.000	5.000	
debiteuren	15.000	3.000	
liquide middelen	15.000	3.000	
kweekrechten	<u>60.000</u>	<u>12.000</u>	
	420.000		84.000
bank	10.000	2.000	
bel	40.000	8.000	
overl pass.	20.000	4.000	
lening vader		<u>70.000</u>	
			84.000